

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Analizarea istorică a patriotismului.

X.

— Articol final. —

Contrastele esistențe între diferitele clase sociale fac, ca numărul aderenților ideilor iredentiste se fie în timpuri normale foarte mic. Când Austria stăpânea unele părți din Italia, populația de acolo era foarte liniștită. Cu tot dreptul scriau ziarele, că nemulțumiți sunt numai aristocrații scăpați și studenții necăpuți. Încolo e pace în Venetia și Lombardia. Căci domnia streină e o școală de corupție psihică. Și precum sgârcitul numai în beție spune unde și are îngropate comorile, așa și popoarele asuprite numai în paroxismul revoluției își descopăr durerile. În vreme de pace sunt numai două soiuri de asupriți: fățarnicii și asimilații; cei dintâi ajung la libertate prin prefăcătorie, ceilalți abandonându-și patria și restrângându-se numai la conservarea limbei. De aceea, reprezentanții oficioși ai popoarelor subjugate au o atitudine totdeauna patriotică, din punct de vedere al statului, dar trădătoare din punct de vedere național. Polonii din Germania nu se pot lăuda din destul cu credința lor față de Prusia. Legile militare numai cu voturile lor au putut fi acceptate în parlament; își arată alipirea către tron în toate formele, mai ales cei din aristocrația mai scăpată și cei din cercurile negustorimeii, așezați la sprijinul puterii de stat, — dar când e vorba de limba lor națională, de aspirarea ei, toți sunt niște lei și sar întru apărarea ei!

Patriotismul etnic e împedecat în dezvoltarea sa de multeori de teama împlinirii dorințelor proprii. În Austria cele mai multe popoare au aspirațiuni naționale, dar toate se tem, că în cazul unei descompuneri a monarhiei, dela rău vor ajunge la și mai rău. Toate sunt deci credincioase monarhiei, mai ales acelea, cari în cazul descompunerii ar rămânea cu totul isolate. Ce s'ar alege de ex. din Maghiari și din Cehi, — fără Austria? Ar putea se formeze stătuțele mici, de importanța Portugaliei, dar fără mare, fără comerț internațional, state mici, încunjurate de state mari. Maghiarii și Cehii numai prin Austria au teren comercial; și de aci loialitatea lor. Teama de necunoscutul ce le așteaptă unește deci popoarele Austriei, — cari nu se pot vedea de altcum unele pe altele, — într-o legătură utilitaristă de patriotism de stat, și problema neplăcută a zilei de mâine face se amuțască orice iredentism. Acesta e cimentul monarhiei.

În statele moderne iubirea datorinței față de stat e legea supremă. Stă deasupra tuturor altor datorințe. De unde urmează, că patriotismul schimbă în multe cazuri toate valorile celelalte. Chiar și dogmele morale.

Într'un stat, de exemplu, cu slabă populație, în republica Haiti, care e creștină, iar negrii și mulații din ea vorbesc franțuzește, cea mai supremă datorință patriotică este aceea, de a avea cineva cât de mulți copii ilegitiți, fiindcă cei legitimi nu ajung pentru a se putea da statului o populație mai deasă.

Națiunea e un conglomerat schimbăcios. E greu să i se stabilească firea. Poetul Heine spunea, că pentru cunoașterea temeinică a unui singur om se cere studiu de o viață întreagă. Iar națiunile sunt compuse din milioane de oameni singuratici. Schimbăcios e deci și patriotismul lor. Mai statornic e patriotismul etnic, isvorât din conștiința națională. Francezul se ține tot Francez, și dacă aparține Germaniei. Dacă însă patriotismul atâră dela ființa de stat, se schimbă când se schimbă statul. Mai ales se poate spune aceasta despre funcționari, cari trec ca obiecte de inventar dela un stăpân la altul, cu deosebire când se face schimbul fără vărsare de sânge. Când a trecut Savoya la Franța, cei mai mulți ofițeri italieni, din familii bune, aristocrate, au rămas în serviciul noii patrii, fără nici o remușcare de conștiință.

Iubirea de patrie e compusă de altcum din următoarele două elemente, înrudite între olaltă: Din alipirea către țara în care ne-am născut și am crescut, către limbă, moravuri, obiceiuri, istorie etc. și din iubirea față de viața cu care ne-am obicinuit și care în altă țară nu e aceeași. Patriotismul național are un cerc mai răstrâns, chiar și dacă ar fi vorba de Rusia. Căci cu cât individul e mai înaintat în cunoștința de limbi și are cultură mai înaltă, cu atât mai internaționale îi devin sentimentele. Dar nici internaționalismul nu e strein față de patriotism. Omul normal sigur că nu poate rămânea indiferent față de țara și de poporul, dela cari și-a câștigat elementele culturii, față de aceia, cu cari a împărțit bucuriile și suferințele. Vor fi deci și de aceia, a cărora patriotism se estinde asupra mai multor țări, la formarea căruia însă au cooperat și alte elemente: amestecarea sângelui, convingeri politice etc.

Resumăm acum toate cele spuse astfel: Patriotismul, ori aceea ce numim noi astăzi astfel, s'a născut în vremi relativ foarte târzii, abstragând dela cei din antichitate. În evul mediu legăturile creștinismului erau atât de tari, încât afară de conștiința aparținerii unui oraș, alte conștiințe nu se puteau desvolta. Contrastele cele mari existau între creștini și semilună, nu între Germani și Romani, ori între Germani și Franța. Ca început al patriotismului putem lua vazălitatea. Schimbare nu s'a făcut nici în epoca renașterii, când popoarele au fost aduse mai aproape unele de altele. Primele urme mari ale patriotismului, basat pe omogenitatea de stat și de limbă, se văd în statele mari naționale: Franța și Anglia, pe la finea

secolului XVII. Dar patria a fost totuși pusă îndărătul religiei. Tradarea de patrie era permisă în scopul salvării religiei! S'au format apoi, sub influența punctelor de vedere literare, state naționale, națiuni, ori și naționalități, dar cu sentimente politice naționale. Revoluția a dat în urmă cu totul alt înțeles patriotismului. Patriot era numai celce lupta pentru libertate. Patriot și revoluționar era tot una!

În statele din zilele noastre, acolo unde trăesc mai multe națiuni într'un stat, patriotismul e un *patriotism de stat*, iar unde o singură națiune formează statul, e *patriotism național*. În ambele cazuri patriotismul se bazează pe sentimentul solidarității și al alipirii individuale. Aceste două feluri de patriotism ajung însă de multeori în conflict, atunci adică, când *stat și națiune nu e tot una*. În general se poate spune deci, că vorbind de patriotism, avem de a face cu momente provocate de sentimente și cu o noțiune juridică, dar fără statornicie logică și etică. Patriotismul se formează, amăsurat împrejurimii, pe urma diferitelor elemente, cari nu au nimica comun între olaltă. Când statul, când rassa, când limba, da imboldul și provoacă patriotismul, dar chiar și aceste elemente singuratic nu se arată pretutindenea în aceeași formă. Evoluțiunile și revoluțiunile, prin cari a trecut în cursul veacurilor noțiunea patriotismului ne arată, că *patriotismul nu e pretensiune morală, dar e o necesitate istorică, de care e dator se țină cont fiecare om cu gândire sănătoasă*.

Destinele popoarelor.

— Părerile unui Englez. —

II.

Însă a explica toate suferințele popoarelor ca o pedeapsă urmată de păcatele ce le comite omenimea, e lucru neprietenesc sau chiar grozav. Nu! Căci nu toate ce le rănduiește Dumnezeu, nici chiar cele mai îngrozitoare, sunt totdeauna pedeapsă pentru cei pe cari îi nimerește. Câte motive ascunse poate avea înțelepciunea supremă de a rândui necazuri grele, motive, pe cari mintea omenească nu le-ar putea cuprinde!... Cine s'ar simți destul de tare, ca să poată zice: Poporul acesta și-a meritat soarta lui cea grea, pentru că a cunoscut numai egoismul, luxul, plăcerile, disordine și îngâmfarea? Fost-a oare îngâmfat și luxos și liniștitul, harnicul și cruțătorul cap de familie, căruia flacăra războiului i-a distrus coliba, pe care d'abia o apucase plătită? Fost-a oare și bătrânul onorabil, care era privit ca un binefăcător al regiunii în care trăia, atât de criminal, încât a meritat să fie executat de sabia nemiloșilor? Ce oare a com's copilășul din scutece, de a trebuit să piară în leagănul din casa pe care au mistuit-o flăcările?

Ar fi vai de noi, când Dumnezeu ar judeca astfel. Unde s'ar găsi atunci o singură țară, care n'ar trebui să piară în urma păcatelor sale?!

Nu osândi deci nici odată cu patimă, nici chiar pe un singur om nenorocit, necum pe un popor întreg! Pentru-că, deși adeseori poate fi la loc judecata asupra unui individ, totdeauna e falsă în ceea ce privește pe un popor întreg, căci în fiecare popor se află mii și mii de nevinovați.

Devastări generale nu sunt totdeauna pedepse dumnezeiești. Mai în grabă le-aș privi de motive puternice ale lui Dumnezeu pentru educarea omenimei. Noi ne cutremurăm și plângem când le simțim; dar sunt ele oare mai puțin bune și înțelepte? Nu vezi tu oare copii, cari s'ar delecta mai mult cu jocuri, dar sunt în contra voinței lor constrânși de mamele lor la silință pentru învățătură și alte fapte folositoare? Ei nu văd și nu înțeleg, pentru-ce trebuie să învețe atâtea carte și pentru-ce trebuie să suferă pedeapsă dureroasă, dacă nu-și fac datorința. Nu vezi adeseori copii plângând, când o mamă, de altcum plină de dragoste pentru ei, le neagă cererea vreunui lucru, ce ar putea să-l dea, dar prin aceasta voiește a-i deprinde la traiu mai modest și cumpătat? E oare durerea, necazul, plânsul copilului pentru dorințele neîmplinite totdeauna o pedeapsă?

Acesta e raportul în mic, precum în mare sunt popoarele, precum e omenimea întreagă, față de Tatăl lumii spirituale. Nu ori-ce mijloc de educație e totdeauna o pedeapsă; nu ori-ce nenorocire pentru popor e o osândă a păcatelor sale; nu fiecare victorie, ce însoțește armatele, e o remunerație a virtuții și dreptății lor.

De altcum destinele și-le pregătesc mai adeseori popoarele înseși. E cert, că precum un om singuratic își distruge nervii prin abuzuri de plăceri lumești, își pierde ori-ce încredere prin infidelitatea și viclenia lui, lăncezește prin nelucrare, încât îl atacă ori-ce vântuleț mai aspru: așa și un popor își grăbește peirea prin egoism, lașitate, gingășie, lipsă de unire și tratare neonestă față de alte popoare conlocuitoare. Precum un individ singuratic, așa și un popor întreg, trebuie să fie educat așa, ca să fie drept, robust și aspru, pentru a putea ținea pept față de ori-ce vifor. Dar nu trebuie să ne mirăm, că nenorociri pot pune la pământ și pe cel voinic, ca și pe cel debil; că adese-ori primejdiile războaielor le provoacă mai în grabă domnitorii, decât popoarele, și că în fine nu voința lor, ci puterea circumstanțelor îi constrânge la războiu. Aceste circumstanțe de natură poruncitoare nu sunt totdeauna operele regenților actuali, ci produse și consecvențe ale acelor, cari au pierit de mult. Și cauza, că aceștia au pricinuit urmașilor lor nenorocirea, a zăcut mai puțin în voința lor, și mai mult în faptul, că nu

putem ști și calcula dinainte milioanele de întâmplări posibile ale viitorului, și că ei însși trebuiau să cedeze adeseori întâmplărilor, cari iarăși erau poate un efect al întâmplărilor din trecut, și cari la nici un caz nu erau în puterea lor.

Astfel firul destinelor lumii și al popoarelor, care continuă a se toarce din secol în secol, nu e opera dominitorilor și a popoarelor, ci în toate trebuie să recunoaștem degetul lui Dumnezeu.

Cinstește deci destinele, ce le trimite Dzeu, căci ceea ce El face, e cu adevărat bine făcut! Chiar și ceea ce ne pare îngrozitor, e bine făcut. Și facem bine când zicem: *ceea ce ni se pare*, — căci nu totul e și în realitate așa precum ni se pare. Adevărat e, că războiul aduce cu sine o calamitate neexprimabilă. Dar în ce consistă ea? În o înstrăinare de multe bunuri și bucurii, cari de altcum i se pot smulge în parte fiecăruia și fără război. Numai faptul, că grozăviile războiului lovesc pe mulți așa deodată, ne face să ne cutremurăm. Și dacă mor mii într-o luptă, ce e aceasta altceva decât *moarte*? E moartea, pe care trebuie și fără război să o guste fiecare odată. Moartea, ce trebuie să o sufere pe paturile lor între durerile boalelor îndelungate — milioane de oameni împrăștiați pe suprafața pământului!

Și când sate și orașe devin cenușă, când mii de oameni veseli sunt aruncați în sărăcie și prin aceasta sunt nevoiți a abzi de multe comodități, cu cari erau deprinși, sunt nevoiți a se îndestula cu mâncări și îmbrăcăminte mai rele, atunci ei se simțesc foarte nenorociți și prăpădiți! Dar acestia nu se gândesc, că trăesc milioane pe pământ, cari și fără război nu sunt în stare a mânca și a se îmbrăca mai bine, nu-și au o locuință unde să-și plece capul, și cu toate acestea se bucură de viața lor și de Dzeu!... Cel ce va despera, că ru mai are atât, cât avea înainte, acela își merită durerea, căci pentru el cerul l-au format bunurile pământești. Acest ceriu fals i a fost distrus, pentru că să se gândească la bunuri, cari sunt pe veci nedistructibile: *marinimie* prin virtute, *frica lui Dzeu*, *tărie sufletească* prin o conștiință veselă.

La aceste bunuri să ne cugetăm, de oare-ce toate celelalte, — chiar corpul nostru pământesc, — nu sunt proprietatea noastră stabilă. Nu vă temeți de cei ce omoară trupul, ci de cei ce omoară sufletul: *de păcatul uci-gător, de necredință*?

(Trad. din englezește) de G. Henția, paroh în Leleșe.

Dușmanii succesului.

— Tineretului nostru. —

XVI.

Sportul.

E trist, că trebuie să punem în fruntea acestei convorbiri un cuvânt străin. Dar și mai trist e, că obiectul despre care tratăm aci, nu și-a câștigat încă la noi și dreptul de cetățenie, mai ales în ce privește formarea adolescenților.

Prin cuvântul englezesc *sport* se înțelege un lucru englezesc, ale cărui avantaje le recunoaștem astăzi și celelalte neamuri și se grăbesc să le studieze și imiteze. E vorba de *jocurile gimnastice* atât de potrivite pentru recrearea spiritului și dezvoltarea corpului care în urma muncii intelectuale este puțin opăcită.

Pe cât de nepotrivite sunt pentru tineri jocurile de care am vorbit, pentru că le periclitează moravurile și-i fac neapți pentru activitate intelectuală, pe atât de potrivite sunt *sporturile* sau deprinderile gimnastice. Numai cât nu trebuie exercitate cu gravitatea ce o impune o sală de gimnastică ori de scrimă, ci trebuie să fie însoțite de toată animația posibilă, ca să despovereze creierul restituindu-i forțele, în vreme ce exercițiile musculare vor activa nutrirea membrilor corpului.

Studiul îndelungat, la care trebuie să se supună tinerii în acest period decisiv al vieții, când trebuie să samene ce vor avea să secere în vremea maturității lor, poate ușor să fie stricăcios pentru sănătate și pentru dezvoltarea corpului.

Am cunoscut oameni, cari în decursul anilor când și-au cultivat inteligența, și-au ruinat stomacul ori și-au pierdut plămânii. În vreme ce și-au cucerit o poziție socială independentă, și-au pricinuit sănătății astfel de neajunsuri, cari i-au împiedecat să-și folosească totdeauna complet succesele.

În multe cazuri, se știe, aceste rezultate sunt datorite în mare parte lipsei și sărăciei unui mare număr de studenți. Acești tineri sunt vrednici de cea mai vie simpatie și de tot interesul nostru; iar pierderea sănătății, ce se observă în exercitarea profesiunii lor, trebuie privită ca ranele glorioase ce un soldat le primește înfruntând focul dușmanului, cu primejdia propriei vieți, spre a lua un șanț. Dar sunt alte suferințe, la aparință fizice, dar de origine morală foarte diferită, care trebuie considerate de rușinoase și împotriva cărora în tot cazul merită să ne imunizăm și să le evităm. Cel mai minunat mijloc spre scopul acesta credem, că sunt *sporturile* de care vorbim.

Lungile ore petrecute în ședere înaintea pupitrului, aplecat asupra tablei de desen, sau nemișcat în clase și bibliotecă, închis în laboratorii, fac, ca respirația tinărului încetul cu încetul să fie oboșită, sângele să i circuleze mai greu și prin urmare sistemul nervos să i slăbească și creierul să i ajungă anemic. Cum să leuim acest rău? Cu distracții sedentare? Prin vizite ori conversații nefolositoare? Prin partii de șah ori de cărți? Prin zăboviri îndelungate în atmosfera vițată a cafenelelor și a salilor publice de biliard, atmosferă saturată de nicotină și de miasmele nesănătoase exhalate de locuitorii obișnuși ai acestor localități? Ajunge să ne deschidem ochii, spre a vedea, că astfel de distracții nu alungă răul, ci dimpotrivă îl pot agrava!

Contraria contrariis curantur, contrariile se lecuiesc cu contrarii. Să leuim dar liniștea salilor de studiu cu preumblări re-pezi; lipsa de oxigen a bibliotecilor cu aerul curat și îmbalsamat al dimineților dela țară; congestia plămânilor cu exerciții în aer liber cari largesc pieptul și dilatează până și cele din urmă vesicule ale bronhiilor, făcând să circuleze în ele suflul vieții; sărăcirea creierului prin repaos intelectual și prin bogăția imaginilor și impresiunilor vesele, prin răs din toată inima, prin strigăte cu voce înaltă și prin gălăgia jocului. Toate aceste restabilesc energia nutriției și înviorază circulațiunea, pe de altă parte delătură materiile cari pângăresc sângele și turbură operațiunile vitale. Și toate acestea se pot găsi într-o excursie la țară, într-o partie de tenis ori de foot-ball.

Nu pot ascunde, că avantajele acestor exerciții au fost puțin exagerate de scriitorii moderni din Anglia și din America de Nord. Dar aceste exagerări nu sunt primejdioase pentru noi, cari, afară de unele cazuri izolate, suntem sub influența unei exagerări contrare, datorite obiceiurilor noastre.

Un scriitor anglo-american, contrar al educațiunii clasice, zice că *relele* ce le-ar putea face Englezilor studiile clasice la cari își aplică copiii, sunt înlăturate și compensate prin jocul de *foot-ball*, care în Anglia este aproape o instituție școlară. «Ceeace face din Englezi *bărbați*, zice respectivul scriitor, este gimnastica. Aceasta le dă tăria să supoarte luptele țării lor, purtate cu scopul de a-și extinde comerțul peste tot pământul, de a impune legi popoarelor inferioare, de a creia și de a desvoltă națiuni nouă».

De sigur, afirmarea aceasta n'are mai mare valoare decât oricare fanfaronadă yankeiană. Nu se poate nega însă, că tinerii englezi, dătorec *criquetului* și *foot-ballului* o bună parte din culorile care le îmbujorează obraji și o parte importantă a energiilor, care-i fac destoinici să ducă la bun sfârșit tot felul de întreprinderi comerciale, industriale și politice, în interesul propriu și spre mărirea neamului lor. Lucrul acesta l-au înțeles și alte popoare și aceasta am vrea să o înțeleagă preste tot și tinerii noștri.

E drept, că spre a fi *bărbat* nu ajunge să ai numai brațe și picioare desvoltate; sunt destule bipede fără pene, care ocupându-se numai cu jocurile atletice, n'au ajuns la altceva, decât să fie niște *animale frumoase*. Și în privința aceasta se pot face excese. Dar, după cum am spus deja, tinerii noștri, înainte de a cădea în extremul contrar, au nevoie să urmeze fericita cale de mijloc. Să se străduiască a-și asigura prin jocurile atletice un *corp sănătos*, dar în același timp prin educația morală și intelectuală să-și formeze și un *spirit sănătos*; aceste două fapte unite desăvârșesc formarea tineretului.

Nu toate jocurile se potrivesc de o potrivă pentru toate țările și pentru toate sezoanele anului. De aceea nu trebuie să cădem în greșala de a imita în mod servil și fără nici o judecată jocurile străine. Să desvoltăm pe ale noastre, câte le avem, pentru că sunt potrivite cu clima și cu firea noastră și să împrumutăm dela străini numai cu moderațiune. Toate însă, ca să fie igienice cu adevărat, trebuie să fie jucate totdeauna în aer liber.

Intre sporturi trebuie socotite și excursiunile la țară, urcatul munților, înnotatul, vâslitul, călăritul, alergările, etc. Aci atragem de nou atenția tineretului asupra cer-

cetășiei, de care am pomenit într-o convorbire anterioară.

În România s'a pornit în timpul din urmă ca un vârtej o mișcare generală pentru instituția *cercetașilor*, dela care se așteaptă o adevărată înviorare fizică, intelectuală și morală a tineretului.

Mișcarea cercetașilor își are originea în Canada, unde în singurătatea câmpiilor, prin întinsele ținuturi de pășuni și păduri așa numiți Kowboys, supraveghetori și îngrijitori de turme, trebuiau să se știe ajută singuri la orice nevoie. Originea cercetășiei stă deci în viața de păstori, cari trebuiau să-și impună anumite reguli, din respectarea cărora să iasă bunul lor traiu, ce nu putea fi garantat nici prin organizarea de stat, nici prin puteri legislative și judecătorești.

Generalul englez Robert Baden-Powell admirase în Canada puterea de viață izvorită din suflul celor ce și-au impus anumite obiceiuri și reguli. I-a fost dat să admire și mai mult această organizare la tinerii Buri între 12 și 16 ani, cari prin dibăcia, devotamentul și curajul lor aduceau servicii reale luptătorilor în războiul buro-englez. De aceea după întoarcerea sa în Anglia și-a pus în gând să regenereze tineretul englez prin o organizare similară, care să-i trezească energiile, să-i redea vigoarea și dibăcia de a se ajuta la orice năcaz, și să-l deprindă cu ordinea și disciplina. Mișcarea aceasta pornită în 1903 a prins repede rădăcini, încât după cinci ani în 1913, numărul cercetașilor se urcă la 700.000. Lordul Rosebery, fostul prim ministru al Angliei, se pronunță despre această instituție în chipul următor: «Dacă ar trebui să formeze cel mai frumos ideal pentru țara mea, i-aș dori să fie o națiune compusă exclusiv din bărbați cari au fost sau sunt cercetași și cari s'au pătruns de principiile cercetașilor. O asemenea națiune ar fi fala omenirii, ar fi puterea morală cea mai mai mare, ce lumea ar fi cunoscut vreodată».

În România a fost îmbrățișată instituția cercetașilor cu mare însuflețire, mai ales din anul 1914, când principele de coroană s'a pus în fruntea ei, iar regele însuși o patronază. Poruncile cuprinse în *jurământul cercetașului* român au fost formulate în chipul următor:

«Cercetașul își ține totdeauna cuvântul; pentru el cinstea e o mândrie.

Cercetașul este sincer; el își urmează în orice împrejurări convingerile sale și le respectă pe ale altora.

Cercetașul este drept; el disprețuește minciuna, invidia, răutatea și ura.

Cercetașul are spiritul de inițiativă el își ia răspunderea faptelor sale.

Cercetașul nu face nici o deosebire de clasă socială, de avere și de credință; el respectă toată lumea și este fratele celorlalți cercetași.

Cercetașul știe să asculte și să se supune.

Cercetașul este curajos; el este gata să ajute pe ceilalți aflați în nevoie și în primejdie și caută să fie folositor și altora.

Cercetașul este muncitor și econom; el respectă munca și avutul altuia.

Cercetașul este bun cu animalele și se împotrivesc la orice act de cruzime; îi plac plantele și se opune stricăciunilor ce li s'ar aduce.

Cercetașul este curat la gând, în vorbă și fapte. El se îngrijește de curățenia trupului și viața igienică, dând sfaturi și ajutoare.

FOIȘOARĂ.

Dare de seamă asupra cărților de religie ale pâr. Nicolae Crișmariu.

(Urmare).

III. Catehism pentru elevii școalelor elementare gr. or. române.

Planul, după care e compus acest catehism, e următorul:

Introducere în catehism.

A. Credința creștină.

- I. Descoperirea dumnezeiască.
- II. Izvoarele descoperirii dumnezeiești.
- III. Noțiunea dogmelor și credinței creștine.
- IV. Simbolul credinței.

Articolul I.

1. Dumnezeu este unul. 2. Dumnezeu e în trei fețe. 3. Dumnezeu e făcătorul lumii.

- a) Facerea lumii nevăzute.
- b) Facerea lumii văzute.
- c) Facerea omului.
4. Dumnezeu e susținătorul și conducătorul lumii.

Articolul II.

5. Dumnezeu-Fiul, Mântuitorul, Iesus Cristos e Mântuitorul cel promis și Dumnezeu adevărat.

Articolul III.

6. Iesus Cristos e și om adevărat.

A articolul IV, V, VI.

7. Lucrările Mântuitorului, profet, arhieru, împărat.

Articolul VII.

8. A doua venire a lui Iesus, judecata și împărăția mării.

Articolul VIII.

9. Dumnezeu Duhul Sfinților și mângăitorul.

Articolul IX.

10. Oganul mântuirii e b'seriea.

Articolul X.

11. Mijloacele mântuirii sunt Sf. taine:

- I. Sf. taină a botezului.
- II. Sf. taină a mirului.
- III. Sf. taină a cuminicăturei.
- IV. Sf. taină a pocăinței.
- V. Sf. taină a preoției.
- VI. Sf. taină a nunței.
- VII. Sf. taină a maslului.

Articolul XI, XII.

12. Despre cele de pe urmă;

- a) Despre moarte.
- b) Judecata particulară.
- c) Învierea morților.
- d) Judecata universală și răsplata.

B. Iubirea creștină.

I. Iubirea către Dumnezeu.

1. Datorințele către Dumnezeu.

2. Datorințele către b'serie.

II. Iubirea către noi înșine.

a) Datorințele trupesti.

b) Datorințele sufletești.

III. Iubirea către aproapele.

a) Datorințele către părinți și binefăcători.

b) Datorințele către toți oamenii.

Sfaturile evanghelice.

C. Speranța creștină.

1. Învățătura despre fericire.

2. Despre rugăciune.

Rugăciunea domnească.

a) Agrăirea.

b) Cele 7 cereri.

c) Încheierea.

Doxologia cea mare.

Noțiunea catehismului.

Cunoștințe de liturgică.

I. Locurile Sfinte.

a) Biserica.

b) Caré e, cimiter, clopotnițe.

II. Sfintele obiecte bisericești.

1. Pa prestol.

2. La proscomidia.

3. În diaconier.

a) Vesmintele diaconiești.

b) Vesmintele preoțești.

c) Vesmintele arhieriești.

4. În altar.

5. În naia bisericii.

6. La serviciile bisericești.

7. Cărțile bisericești.

III. Fețele bisericești.

IV. Cultul dumnezeesc.

1. Formele cultului dumnezeesc.

a) Formele principale sau actuale.

b) Formele secundare sau simbolice.

2. Serviciile cultului dumnezeesc.

Cele 7 laude.

Despre sfânta liturgie.

Alte servicii bisericești.

V. Timpurile sfinte.

1. Zua Duminecii.

2. Sărbătorile.

a) Sărbătorile Mântuitorului.

b) Sărbătorile Născătoare de Dumnezeu.

c) Sărbătorile Sfinților.

3. Posturile.

(Va urma.)

Cercetașul este voios și plin de însuflețire în toate împrejurările.

Cercetașul se silește să facă în fiecare zi o faptă bună, oricât de neînsemnată ar fi ea.

Cercetașia este instituția cea mai minunată din câte a născocit mintea pentru manifestarea bărbăției adevărate.

Tinerii vor consacra jocurile de sport și cercetășiei mai ales vacanțele de peste săptămână, iar afară de aceste o oră-două în fiecare zi. Acesta e un lucru mai cu-minte decât a citi jurnale și romane, a sta gură-cască și a admira o parte de biliard, ori a se implânta ca parii la colțul străzilor spre a privi pe trecători, cu riscul de-a-și agonisi o pneumonie, etc.

E de observat, că deși e mai plăcut a face plimbările în tovărășia unui prieten de același gust, când nu se poate altfel, e de mare interes să ne plimbăm singuri. Atunci putem să înmulțim în dragă voie exercițiile corporale, mergând în pasul care ne convine mai bine, iar o parte a timpului se poate întrebuința cu folos repetând lecțiile învățate. Mulți tineri fac slabe progrese în studii din cauza surmenajului ori a indigestiei intelectuale. Cel mai bun remediu în contra acestora este o plimbare liniștită la câmp.

Tot asemenea e foarte bine, ca tinerii decâtorii le permit condițiile locale, să studieze câteva ore plimbându-se, fie la câmp, fie în grădinile publice, când sunt mai puțin cercetate. Acest fel de a studia face de mișcarea lină a corpului oprește absorbirea completă a spiritului prin studiu și când nu este vorba de chestii prea grele, care reclamă o nemiscare completă, liniște, ori scris și desen, această mișcare departe de a împiedeca asimilația, mai degrabă o favorizează.

În chipul acesta, un tânăr cuminte, care nu se lasă stăpânit de afecțiunile desordonate, poate realiza o cantitate considerabilă de muncă intelectuală fără nici o primejdie pentru forțele sale trupești, pentru sănătatea și buna sa dispoziție. Și aceasta e un lucru foarte important pentru progresul său științific și moral și pentru a ajunge cu forțele nestirbite la ceasul atât de râvnit al succesului.

NOUTĂȚI.

Deputați sinodali. Alegerile deputaților din cler pentru sinodul arhiepiscopesc pe anii 1915—1917 s'au făcut cu următorul rezultat: În cercul Sibiu a fost ales: *Dr. Ilarion Pușcariu*, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc în Sibiu. În cercul Săliște: *Dr. Ioan Stroia*, protopresbiter în Sibiu. În cercul Sebeș: *Sergiu Medean*, protopresb. în Sebeș. În cercul Alba-Iulia: *Nicolae Ivan*, asesor cons. în Sibiu. În cercul Deva: *Romul Albu*, capelan în Vinerea. În cercul Hațeg: *Lazar Triteanu*, asesor cons. în Sibiu. În cercul Ilia: *Dr. Ioan Dobre*, protopresb. în Deva. În cercul Geoagiu: *Dr. Ioan Lupaș*, protopresb. în Săliște. În cercul Zarand: *Vasile Dămian*, protopresb. în Brad. În cercul Câmpeni: *Romul Furdul*, protopr. în Câmpeni. În cercul Turda: *Vasile Gan*, protopresb. în Ofenbaya. În cercul Cluj: *Dr. Eusebiu R. Roșca*, protosinel, director seminarial în Sibiu. În cercul Solnoc: *Teodor Herman*, protopresb. în Deș. În cercul Bistrița: *Gregoriu Pletosu*, protopresb. în Bistrița. În cercul Târnava: *Mateiu Voileanu*, asesor cons. în Sibiu. În cercul Sighișoara: *Demetriu Moldovan*, protopresb. în Sighișoara. În cercul Treiscaune: *Constantin Dimian*, protopresb. în Bretcu. În cercul Brașov: *Dr. Vasile Saftu*, protopresb. în Brașov. În cercul Bran: *Ioan Hamsea*, protopresb. în Zernești. În cercul Făgăraș: *Nicolae Borzea*, protopresb. în Făgăraș.

Publicațiune. Ministerul r. u. de comerț anunță următoarele: Publicul este făcut atent, că epistolele și cărțile postale pentru campanie sunt scutite de porto numai în cazurile când sunt adresate: 1. Cătră un oficiu postal de campanie sau de etapă; 2. Cătră persoane din locurile fortificate de pe teritoriul de acțiune a armatei; 3. Cătră marină (în Pola, Budapesta); 4. În Dalmția și Bosnia-Hertegovina către militari și persoane civile (de ex. jandarm. finant, ingrijitor voluntar de bolnavi ș. a.) dela miliție; 5. Cătră indivizi militari îngrijiti în spital. Corespondența cu alte persoane din

spitale trebuie francată. — Dacă publicul întrebuietează cărțile postale de campanie pentru corespondență cu nemilitari, și dacă le trimite nefrancate, comite transgresiune, care se amendează cu 2 coroane 5 fileri de fiecare carte postală d'asemenea natură.

Decorați. Ministrul de război ne comunică, cumcă a fost decorat sergentul *Ioan Vurden*, cu medalia de argint clasa II, pentru vitejie, apoi corporalul *E. Cristean* tot cu medalia de argint clasa II, care a fost conferită și sergentului *Dănilă Petrasu*, sergentului *Isidor Dănilă*, fruntașului *Ioan Curca* și infanteriștilor *Nicolae Aleman* și *Vasile Cărică*, tuturor pentru purtare vitejască în fața dușmanului.

Incercare nouă. Din Washington se vesteste, că prezidentul *Wilson* și-a trimis un om de încredere în drum spre Europa, pentru a face o nouă încercare în scop de a pune sfârșit războiului și a mijloei pacea. Omul de încredere al lui *Wilson* are să sosească întâi al Londra, deacolo va merge la Paris, Berlin, Viena și Petrograd. Prezidentul speră să aibă acum succes mai mare, decât în toamnă.

Învățătorimea săsească și războiul. Conform datelor apărute zilele acestea în o ganul oficial din Sibiu al bisericii evanghelice săsești ardele, dintre 551 învățători sași sunt chemați la arme și înrolați, până la 1 Martie, 163 de inși. Din acești 163 se găsesc pe câmpul de război 70, iar restul de 93 face servicii militare în interiorul țării. În număr rotund sașii sunt reprezentați în armată cu 20 000 de ostași (poporațiunea întregă săsească numără în Ardeal 220.000 de suflete); în primele șase luni ale războiului au fost distinși 394 soldați sași, între ei și câțiva învățători. Au căzut morți dintre dascăli cinci inși, zece se află în captivitate rusească, iar doi sunt dispăruți.

† Dumitru Opris învățător pensionat în Sura-mare, a încetat din viață după scurte suferințe, Marti, în 9 Martie st. n. 1915, la 7 ore dimineața, în etate de 68 ani. Rămășițele sale pământești se vor așeza spre odihnă eternă, Joi în 11 Martie n. c., la 10 ore însoțite de amiazi, în cimiterul gr.-or. rom. din Sura-mare. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Desinfectarea rufelor. Mulți soldați își trimit acasă albiturile la spălat. Prin faptul acesta se pot răspândi nu numai insectele parazite, ci și unele boale contagioase. Spălătoresele în deosebi sunt primejdiate. Ne putem însă apăra prin aceea, că desinfecțăm rufurile. O procedură sigură și simplă este înlăturarea albiturilor într-o soluție de 3 la sută lisoform brut, unde rufele au să rămâie 24 de ceasuri înainte de a le da la spălat. Desinfectarea e perfectă. Dar ea trebuie făcută chiar și în cazul, când albiturile vin dela unul care n'a fost de loc bolnav; deoarece s'a constatat, că de mulțori și astfel de rufărie poate conținea germeni infecțioși, ce au să fie distruși înainte ca ei să distrugă pe alții.

Oraș prevăzător. Problema pâinii este astăzi greu simțită nu numai în țările aflătoare în război, ci și în țările neutrale. *Milano*, cel mai avut oraș al Italiei, s'a îngrijit ca locuitorii săi să nu fie lipsiți de pâine bună și ieftină. Cu ziua de 1 Martie s'a început coacerea pâinii în brutăriile comunale. În primele zile s'au pus în vânzare 50 de mii chilograme de pâine ieșită din aceste brutării. S'au luat măsuri ca în curând cantitatea pâinii comunale să se urce la 100 de mii chilograme pe zi. Astfel mizeriei brutari din *Milano* nu vor putea exploata necinstit consumatorii. Pâinea comună italiană e de calitate foarte bună, conține 75 la sută făină de grâu și 25 la sută materii suplinitoare.

Aviz. Magistratul orașului Sibiu aduce la cunoștință posesorilor de provizii prisitoare de cucuruz, că d'îl ministru r. u. de agricultură s'a prelungit termenul aruncării până la 15 Martie n. 1915. Proviziile acestea nu să fie anunțate de bună voie spre vânzare până la ziua menționată, cu atât mai ales că la dincontra are să urmeze rechiziționarea din oficiu pe lângă prețurile maxime statorite.

„Foia Poporului” confiscată În numărul ultim „Foia Poporului” comunică cetitorilor, că numărul ei premergător (9) a fost confiscat din partea procurorului regesc.

Principe bolnav. Din Cetinje se știe că principele de coroană al Montenegroiului zace greu bolnav și nu mai e nădejde să se scoale.

Porci importați din România. Ministrul r. u. de agricultură a dat învoire unor firme de comerț să importe din România la Brașov 1500 de porci îngreșați.

Știri din Sârbia. Cercurile oficiale sârbești recunosc, că tifosul exantematic se lăpătește în mod extraordinar în armata și populațiunea Sârbiei. Pe zi mor de epidemie câte 50—60 de oameni. Au răposat până acum 53 de medici. — Având în vedere că toți bărbații până la vârsta de 60 ani sunt duși în război, nu se găsește muncitori de ajuns pentru lucrările agricole de primăvară.

Rege și republică Regele Alfonso al XIII din Spania, de și este membru al unei vechi dinastii, a fost, într'un timp oarecare, aderent al republicei. Eată ce povesteste un ziar spaniol: În anii copilăriei sale, regele Alfonso, cu fire vioare și neastâmpărată, trebuia să-și primească pedeapsa când și când. Așa s'a potrivit odată, că avea să-și facă pedeapsa închis într-o odăie întunecată. Micul rege a început să urle și să izbășească în ușa cu mâni și picioare. Când a văzut că toată revolta aceasta nu-i ajută nimic, a strigat deodată: „Trească republica! Trească republica!” — În răsul cu poftă al mamei sale regente, Alfonso a scăpat din arest.

Rusificarea în Galiția orientală. Foi rusești raportează, că activitatea de rusificare urmează febril în Galiția orientală. În Stanislau rușii s'au grăbit să înființeze două gimnazii pentru băieți și fete. La Lemberg, Tarnopol, Stanislau și Sambor s'au întemeiat biblioteci rusești. De altfel aceleași foi scriu, că lipsa și mizeria în capitala Galiției se sporesc pe zi ce merge.

Colonel și cântăreacă. Indată după înfrângerea dela iacurile mazurieni marele duce *Nicolae* a dat un ordin, prin care de aici încolo femeile sunt oprite de a mai sta în tabere rusești. S'a întâmplat anume, că în luptele mazurieni un colonel nu s'a grăbit cu regimentul său în ajutorul trupelor strămorate, pentru că tocmai sosise în tabără o multă sârbă orită cântăreacă. Colonelul a fost dus în fața tribunalului de război.

Sânii în Carpați. Se fac de prezent interesante încercări cu un nou fel de transport al proviziilor în Carpați. Exploratorul *Dr. König* a pus la dispoziția cercurilor militare 90 câni groenlandezi, cari sunt înhamati la sâanii mici pentru transportul proviziilor pe seama soldaților. Încercările reușesc deplin.

Din Macedonia Sârbii, cum spun ziare din Sofia, prigonesc cu multa cruzime pe bulgarii și românii din Macedonia. În orașele *Crușova*, *Gopes* și *Malovita*, locuite în partea cea mai mare de români, cu prilejul recrutării de acum oamenii au suferit crunte bătăi. Învățătorul român din din *Gopes* și-a plătit naționalismul cu pierderea vieții. În *Crușova* n'au fost cruțate nici femeile, ci au fost omorâte, sub pretext că otrăvesc fantăile.

Dela spitalul militar. A murit infanteristul *Moise Mocula*, din Curtici, comitatul Aradului. În etate de 32 de ani, și a fost înmormântat ieri Marti, după ritul greco-catolic, la orele 2 după amiază. A murit infanteristul *Szalai Imre*, din comitatul Vas, de 33 de ani, și a fost înmormântat după ritul romano-catolic ieri, Marti, la orele 3 după amiază. A murit infanteristul *Iosif Mézáros*, din comitatul Sopron, în etate de 23 de ani și va fi înmormântat astăzi, Miercuri, la orele 3 d. a. după ritul romano-catolic. A murit *Moise Turtuba*, infanterist în regimentul de infanterie numărul 31, din comitatul Făgărașului, în etate de 32 ani, și va fi înmormântat după ritul greco-oriental astăzi, Miercuri, în 10 Martie n. la orele 2 d. a. A murit infanteristul *Paul Pfluger*, din comitatul Sopron, în etate de 22 ani, și va fi înmormântat mâine, Joi, în 11 Martie n. la orele 3 d. a. după ritul romano-catolic, toți din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc.

Mulțumită. Dnul *Nicolae Hefetean*, ospătar, din prilejul trecerii din viață a iubitei sale soții, *Catarina*, a donat pentru scopurile bisericești ale parohiei gr.-or. rom. din orașul Bistrița suma de 50 cor. Pentru acest dar i se aduce cea mai caldă mulțumită, cu rugămintea către Dumnezeu, ca să-i trimită mângăiere pentru această pierdere în durerea ce l-a ajuns. În numele parohiei: *Greg Pletosu*, protopresbiter.

Bioscopul Apollo din Gesellschaftshaus va reprezenta Miercuri și Joi în 10 și 11 Martie n. 1915 mare serată detectivă. Program: *Colonii în Oregon*, după natură. Păi și piciorul, umoristic. Tăciun Tar și oreii lui iubiti, caricaturi din război. Romanul frumoasei *Bell' Amore*, mare dramă detectivă în 4 acte. Amor cu piedeci, umoristic.

Războiul.

În Polonia rusască focul artileriei, care decurge de mai multe săptămâni, e întregit acum cu lupte date din partea infanteriei. Atacurile au venit dela Ruși, dar au fost respinse cu mare succes din partea trupelor germane, cari au luat în posesiune mai multe poziții bune de ale dușmanului. Artileria grea germană ascundea acum orașul Ossowiec.

Din Galiția și din Carpați ni se comunică în mod oficios, că luptele s'au început de nou pe întreaga linie. Pe la Gorlice, în Galiția, a fost luptă mare. Dușmanul a fost scos din pozițiuni, un sat a fost reocupat, și peste 500 de Ruși au ajuns în captivitate. Între ei mai mulți ofițeri. Atacuri mari au îndreptat apoi Rușii asupra trupelor noastre în Carpați, cu trupe mereu întregite și reînnoite, dar toate au fost respinse. Rușii au avut pierderi mari în morți, răniți și prizonieri. Nu departe de Cernăuț, în Bucovina, sunt concentrate multe trupe rusești.

În Franția și Belgia situația e cea de mai nainte. Se dau ciocniri mărunte, din tranșee, cu rezultate neînsemnate, dar totuși favorabile trupelor germane. Bombardarea Dardanelelor se continuă, dar fără succes până acuma.

Teatru.

Miercuri, în 10 Martie: *Sânge Polon*, operetă în 3 acte de Oscar Nedbal. S'a reprezentat în beneficiul tenorului *Vorelli*.

Joi, în 11 Martie: *Sappho*, tragedie în 5 acte de Fr. Grillparzer. Cu concursul scriitoarei *Regina Ziegler*.

Jertfele poienarilor pentru armată.

Gemem cu totii sub povara greutăților de tot soiul, ce apasă asupra noastră de 7 luni de zile încoaci. Știm, că în urma scumpirii mijloacelor de trai și a reștii isvoarelor de venit, populațiunea dela sate e istovită și ea de puteri. În asemenea împrejurări, cu toată bunăvoința și cu tot simțul de jertfă, ce e nota caracteristică alor noștri, abia se mai poate aduna câte ceva la nenunțările apeluri și rugămintele ce se adresează aproape zilnic. Eată motivul pentru care țin să scot la iveală unele din jertfele aduse de populațiunea noastră din comuna *Poiana* (comitatul Sibiului) pentru armată. Meritul în aceasta privință revine zeloaselor colectante, doamnelor *Ana Vraciu* și *Cornelia Serbu*, soții de învățător, *E. Leonora Căpățînă*, soție de notar, *Maria Tanase*, soție de învățător, *Maria Dobrolă*, preoteasă și *Ana Rodu* soție de primar, și cu deosebire doamnei *Elena Bărbat*, soție de notar. Ele nu crută timp, nu cunoșc osteneală și nu jertfe, când este vorba de cauză de interes obștească. Ele au cutierat comuna dealungul și dealatul, întem-nând la jertfă, adunând și implorând binecuvântarea asupra celor milostivi. Resultatul oboselilor acestor vrednice frunțeș a fost cât se poate de îmbucurător.

S'au adunat în total 185 cojoace, în preț de 1665 cor. 87 pietare în preț de 348 cor., 59 blane în preț de 70 cor., 42 toale în preț de 420 cor., 20 părachi cioareci, în preț de 120 cor., 81 părahi ciorani de lână (altuni) în preț de 194 cor., 123 părahi obiele de lână în preț de 295 cor., 9 părahi manșuri, în preț de 18 cor., 158 părahi manșete de lână impletită în preț de 220 cor., 30 cămeși tricot, în preț de 90 cor., 5 bucăți flanel pentru incins mijlocul, în preț de 10 cor., 4 căciuli clobănești în preț de 20 cor., 12 bucăți postav de lână, în preț de 24 cor., 20 bucăți postav de bumbac, în preț de 20 cor., 83 1/2 k'gr., victuali (brânză, unt, făină, mere, nuc, slănină, cârnați afumați, carne de porc afumată etc.), în preț de 171 cor., 300 ouă în preț de 30 cor., 11 cor. în bani, „Reuniunii Augusta”, cor. 1690-90 în bani pentru ajutorința familiilor (fond local), cor. 80 64 colecta școlărilor, drept dar de Crăciun soldaților, cari toate laolaltă dau suma de aproape 5500 cor. În afară de acestea ne-numărate sunt darurile ce se fac în folosul spitalului de soldați răniți și bolnavi, ce s'a instituit în comuna Săliște.

Am ținut să fixez aceste date pe deoparte pentru a se arăta simțul de jertfă al românilor din *Poiana*, iar pe de altă de a servi de exemplu și pentru alții, cărora le stă în putință de a jertfi pentru cei cari se luptă pentru tron și patrie.

Mărgineanu.

Nr. 95/1915 protopresb. (19) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Boereni, din tractul „Cetatea-de-peatră”, devenită vacantă prin repozarea parohului Petru Man în 28 Ianuarie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele statorite în coala B. a dotației de stat.

Reflecții sunt pufii și înainta cererile de concurs dimpreună cu documentele necesare subsemnatului oficiu în termenul deschis și p. §. 33 din regulamentul pentru parohii a se prezenta în biserică de acolo spre a cânta, respective a oficiu și cuvânta.

Lăpușul-unguresc, la 17 Februarie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului „Cetatea-de-peatră” în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 114/1915 protopresb. (17) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a Laslea mare, se publică conform Venerabilului Ordin Consistorial din 20 Ianuarie a. c. Nr. 370. Bis. concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile concursuale să se trimită în termenul deschis subsemnatului Oficiu protopresbiterial instruite conform normelor în vigoare, iar candidații să se prezinte cu prealabila încredințare a Oficiului protopresbiterial în vre-o Duminecă sau sâmbătoare în biserică pentru a cuvânta, cânta, eventual a celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 15/28 Februarie 1915.
Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Nr. 52/1915. (18) 3-3

Concurs.

Pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III-a Laz (Sebesláz), lângă veteranul paroh Ioan Mihai, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de capelan sunt jumătate din venitele preoțești, fasonate în tabela B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, și până în 8 zile înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, 16 Februarie 1915.

Oficiul protopresbiterial al Sebeșului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sergiu Medean
protopresbiter.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluște-mă Dumnezeu”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seară; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în coare roșie și vânată cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale oricărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă**bisericii catolice și apostolice de răsărit**

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de **Dr. Pavel Roșca**, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu**.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena **I. E. Meslora**, sub titlul: „Τὰ ὁμολογια βιβλία”. Atena. 1883.

În această ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefața” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și izvoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia metropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la această carte simbolică.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu preț de **2 cor. 50 fil.**

Revăzătorilor li se dă rabat 20%.

Orfanii Neamului

Roman naționalist
de

N. Radulescu-Niger.

Prețul: 4 cor. + 20 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare
la **Librăria arhidiecezană, Sibiiu:**

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezeirii și
asupra adevărului divin.

Traducere

de

Teodor V. Păcățian.

Ediția II.

Prețul 1 cor. + porto 5 fil

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiiu.

Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om năcăjit. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.

Boldor A., *Dare de samă* asupra mișcării literare pedag. din anul școlar 1912/13. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Bunea Dr. A., *Încercare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scriere postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cartea Verde, textul tractatului de pace dela București 1913. Prețul cor. 150. + 20 fil. porto.

Cazaban A., *Între Femeie și pisică*, romane. Prețul cor. 150. + 20 fil. porto.

Chirilescu M. I., *Grănicerul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cosbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Diamandy G., *Chemarea Codrului*, poveste vitească în 3 acte. Prețul cor. 150. + 10 fil. porto.

Drăgescu Dr. I., *Pro patria, Povestire despre începutul și menirea neamului românesc*. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Dulfa P., *Gruia lui Novac*, epopee alcătuită din cântecile de vitejie ale poporului român. Cu ilustrațiuni de A. Murnu. Ed. simplă cor. 150, ed. de lux cor. 250. + 20 fil. porto.

Eroii Noștri, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri à 30 bani. Broșura I conține: Răsboaiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâiele lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.

Farago Elena, *Din taina vechilor Răspântii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888-1901. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Flaubert G., *Salambo*, roman. Tradus de Ludovic Dăuș. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Galaction G., *Biserica din Războare*, romane și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Prețul 1 coroană. + 10 fil. porto.

Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tălcuirea ei. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte poezii. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.

Hodoș Z., *Masă ieftină*, gătitura mâncărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Prețul cor. 120. + 10 fil. porto.

Horia-Petra-Petrescu, *Văduvioara* și alte șase monoloage pentru bărbați și dame tinere. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

În Teara lui Vlaicu. Prinos pomenirii lui Aurel Vlaicu. Prețul 80 fil. + 5 fil. porto.

Ionescu Sisești G., *Călător*. Prețul cor. 150. + 10 fil. porto.

Iorga N., *Note de Drum*. Prețul cor. 125 + 10 fil. porto.

Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*, Lecții ținute la Universitatea din București. Prețul cor. 350 + 30 fileri porto.

Irimescu Căndești I., *Pe durmurile Cadri-lorului*, impresii și note. Prețul cor. 150 + 10 fil. porto.

Katargiu B., *Discursuri Parlamentare 1859-1862*. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Lazar Stefan, *Floarea Betuliei*, roman din epoca Asiro-Babiloniană. Traducere autorizată de Alexandru Ciura. Prețul cor. 180. + 10 fil. porto.

Lecca Haralamb G., *Dincolo, Din Dunăre în Balcani*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Legea pentru Curtea de Casațiune și de Justiție. Prețul 2 cor. + 30 fil. porto.

Locusteanu P., *Suntem Nebuni*, schițe umoristice. Prețul cor. 150. + 10 fil. porto.

Lovinescu E., *Aripa morții*, roman. Prețul cor. 180. + 10 fil. porto.

Lupaș Dr. I., *Șaguna și Eșvös*, conferință ținută în sala festivă a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la „Asociațiunea” din Sibiiu la 8 Decembrie 1913. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Minulescu I., *De vorbă cu mine însu-mi*, poezii, cu desene de Iser. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.

Moldovan S., *Ardealul II*, Ținuturile de pe Murăș. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Mureșanu Iacob, 1812-1887 *Album Comemorativ*. Prețul cor. 350. + 20 fil. porto.

Murnu G., *Istoria Românilor din Pind Vlahia mare 980-1259*, studiu istoric după izvoarele Bizantine. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Pătrășcanu D. D., *Timotei Mucenicul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Pilat I., *Eternități de o clipă*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Popescu General Al. Candiano, *Războiul Neatârândrei*, asaltul și luarea Griviței. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Pușcariu Ioan cavaler de, *Notițe despre întâmplările contemporane*. Broșată cor. 3, legată cor. 350 + 20 fil. porto.

Pușcariu Dr. I., Ioan de Preda, Dr. L. Borcea, Dr. I. Lupaș, Dr. Ioan Mateiu și Dr. S. Dragomir, *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc*. Prețul 4 cor. + 30 fileri porto.

Rădulescu-Niger N., *Orfanii Neamului*, Roman naționalist. Prețul 4 cor. + 20 fileri porto.

Sadoveanu M., *Priveliști Dobrogene*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Schiopul I. I., *Chestiunea polonă*. Rolul cooperatorilor în lupta de conservare națională a Polonilor din Germania cu o hartă explicativă. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Sergent St. G., *Amintirile mele din Războiul pentru Independență*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Simionescu-Râmniceanu M., *Propilee Artistice*, articole Teoretice și Dări de seamă. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.

Stanca Dr. S., *Pocăitii*, Studiu pentru combaterea sectei pocăitilor. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.

Stoica G., *Alte vremuri*, schițe și povestiri. Al 3-lea volum din Biblioteca Scriitorilor dela noi care apare sub aspicile „Asociațiunii”. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Suciu Em., *Țiganul la vânat*, comedie originală în două acte și *Arde în țigănie*, în versuri. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Theodorian Caton, *Povestea unei Odăi*, romane. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Virgiliu, *Eneida*, tradusă în proză de N. Pandelea. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.

Vitejiile lui Mihai-Vodă, documente publicate de Nerva Hodoș. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Vlahuță A., *Dreptate*, romane. Ediția I-ă a acestei cărți s'a trecut în decurs de vreo câteva zile toate și a eșit deja ediția II-a în 5-6 mii de exemplare. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Prăvălia se discompune total.**Desfacere totală concesionată.**

De argint veritabil inele și cercei dela cor. — 40 în sus
" " " broșe și acă-
" " " tătoare (juju) " " — 40 "
" " " ceasuri " " 4— "
" " " brățare și na-
" " " sturi " " — 50 "
Bastioane de preumblare și de
călărit de argint sau montate
cu argint " " 3— "
De argint veritabil lanțuri de ceas " " 130 "
" " " tabachere " " 8— "
" " " tacâmuri o-
" " " biecte de lux, decorație de
masă de tot felul cât se poate
de ieftin după greutate.
Aur verit. 14 carat. inele, cercei " " 3— "
" " " lanțuri de
" " " ceas " " 14— "
" " " dame " " 15— "
" " " brățare " " 12— "
" " " acă-
" " " tătoare (juju) " " 4— "

Toți artiții în aur veritabil de
14 carate, cu veritabile bri-
liante, diamante, pietriscumpe,
după greutate, cât se poate
de ieftin.
Cele mai fine corfe de argint
de China . dela cor. 180 în sus
" " " vase de flori " " 180 "
" " " decorații de " " 5— "
" " " lucruri de
lux, decorații de masă și pe-
reți, tacâmuri Bendorfer și
Cristofle, în alegere mare și
cât se poate de ieftin.
Fiecare obiect de aur și argint
e probat și examinat oficios,
și provăzută cu insignia ofi-
cioasă. Afară de aceea se ga-
rantează și în scris pentru
veritabilitate.
Mai departe recomand ceasuri
de buzunar de nickel, oțel,
golding, argint nou " " 250 "
Ceasuri de perete " " 3— "

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Onoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvacericale, aurării, argintării și argint de China,

Sibiiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

(2) 18-24